

META ülések többváltozós adatelemzése (2002-2013)

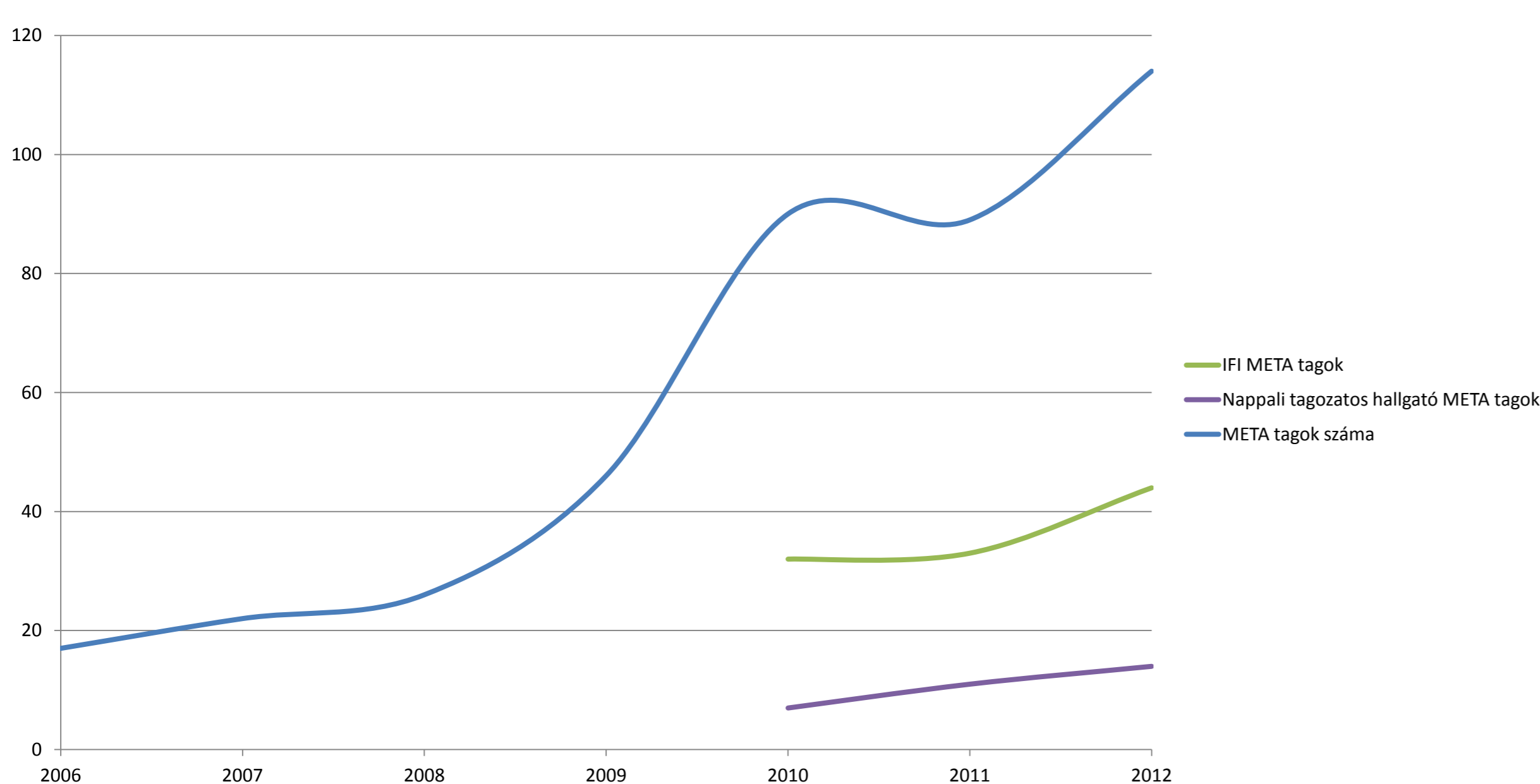
Nagyistók Szilvia^{1,4}, Borsi András^{2,4}, Sinkovits Balázs^{3,4}

1. Syreon Kutató Intézet, 2. Janssen-Cilag Kft, 3. AstraZeneca Kft, 4. Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság

Bevezetés

A Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság (META) 2003-ban alakult meg azzal a közvetlen céllal, hogy háttérrel biztosítson a különböző szektorokban dolgozó hazai szakembereknek, illetve a tudományos terület iránt érdeklődőknek az egészségügyi közgazdaságtan aktuális kérdéseivel kapcsolatos szakmai megbeszélésekre. Tagjává válhat bármely természetes vagy jogi személy, aki a Társaság céljaival egyetért, illetve tevékenységében részt kíván venni. Megalakulása óta a Társaság tagságának létszáma folyamatosan növekszik, jelenleg csaknem eléri a 120 főt (1. ábra) 2010 óta a fiatal szakembereknek és a hallgatói státuszú tagoknak külön tagozatot alakított a META, hogy ezzel is ösztönözze hangsúlyosabb megjelenésüket a Társaság életében.

1. ábra: META taglétszámának alakulása (2006-2012)

A META havi rendszerességgel szervez vitafórumokat, amelyeken egyrészt az egészség-gazdaságtan módszertani kérdései, másrészt aktuális egészségpolitikai témák kerülnek terítékre. A részvétel lehetősége az üléseken teljesen nyitott; a Társaság tagjain kívül az aktuális téma iránt érdeklődők is részt vehetnek a vitafórumon.

A kutatás célja

Kutatásunk során az üléseken feldolgozott témák iránti érdeklődést vizsgáltuk; elsődlegesen arra a kérdésre kerestük a választ, hogy milyen faktorok határozzák meg a META ülések látogatottságát. Elemzésünkben egyenként megvizsgáltuk az adott ülésen feldolgozott téma jellegének, az előadó személyének, illetve az ülés helyszínének hatását a résztvevők számára. Célunk a vizsgálattal annak a törekvésének az elősegítése, hogy a Társaság ülésein a jövőben is a tagság számára érdekes és releváns témák kerülhessenek terítékre, az érdeklődésnek megfelelő arányban.

Módszertan

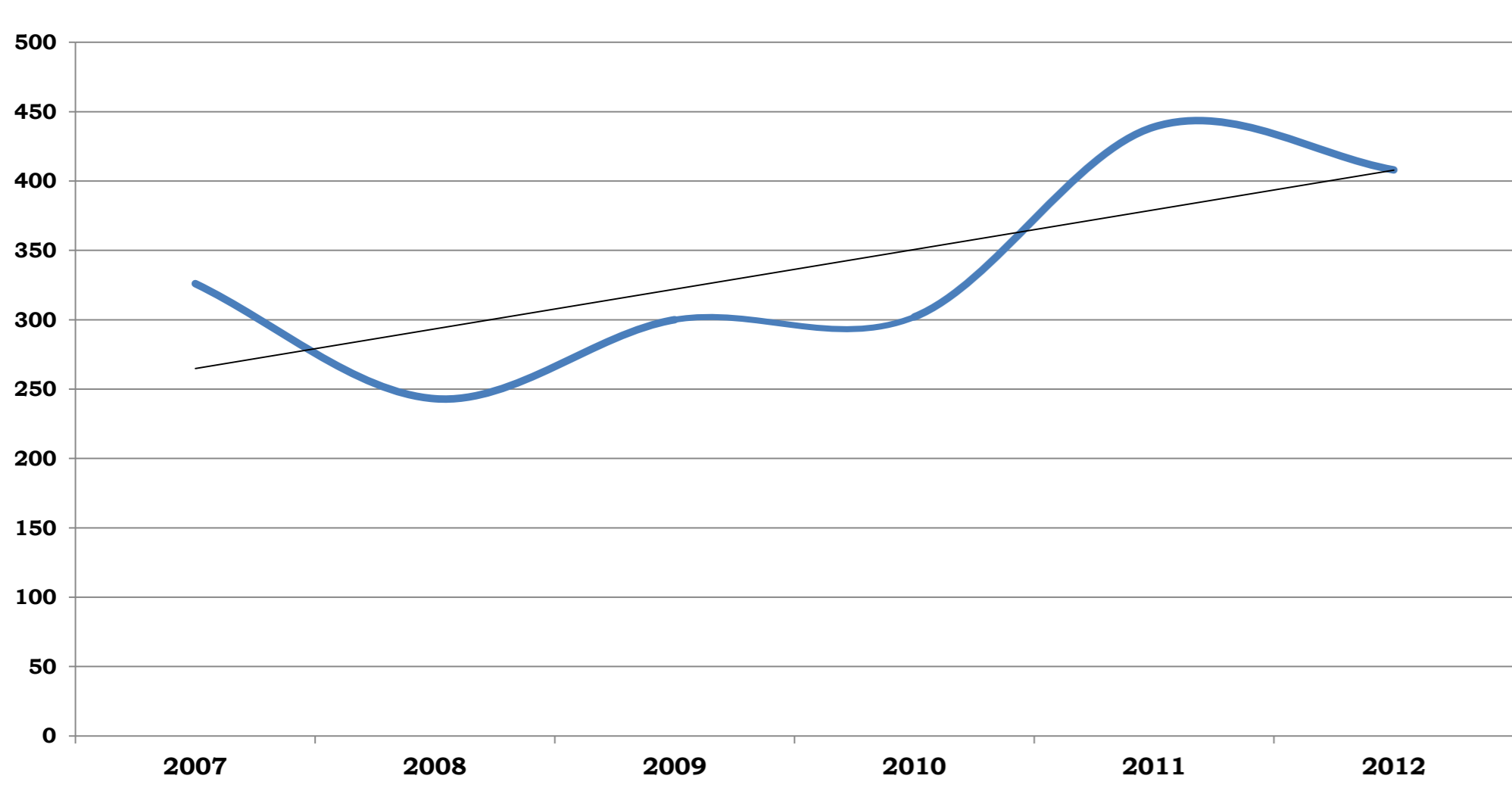
Vizsgálatunk adatforrását a META ülésekről készített részvételi listák jelentették, melyekből kiolvasható az adott ülésen bemutatott prezentáció címe, az előadó személye, a helyszín, valamint a résztvevők létszáma. Az előadások címe alapján a témákat két kategória mentén soroltuk csoportokba; egyrészt vizsgáltuk az egészségpolitikai és a módszertani témák népszerűségét, másrészt a gyógyszeres és nem-gyógyszeres vitafórumok látogatottságát.

A Társaság megalakulása óta összesen száz fórumot rendezett, azonban nem mindegyik ülésről áll rendelkezésre jelenléti ív, illetve némelyik közülük erősen hiányos. Az elemzés céljának megfelelő adattartalmú jelenléti ív összesen hatvankilenc vitafórummal kapcsolatban állt rendelkezésre, így következtetéseinket ezek alapján fogalmaztuk meg.

Eredmények

A META regisztrált tagszámának emelkedésével párhuzamosan a havi ülések látogatottsága is növekvő trendet mutat. Az átlagos részvétel a jelenléti ívek tanúsága szerint 42 fő, de a legnépszerűbb előadás hallgatóságának száma 97 fő volt. Éves szinten az ülések összlátogatottsága az utóbbi két évben meghaladta a 400 főt (2. ábra), bár az abszolút csúcst a 2011-es év jelentette. Jól látható, hogy az egészségpolitika szempontjából „aktívabb” években – mint amilyen a 2007-es és 2011-es év voltak – az összlátogatottságra illeszthető trendvonalhoz képest kiugró értékekkel találkozhatunk.

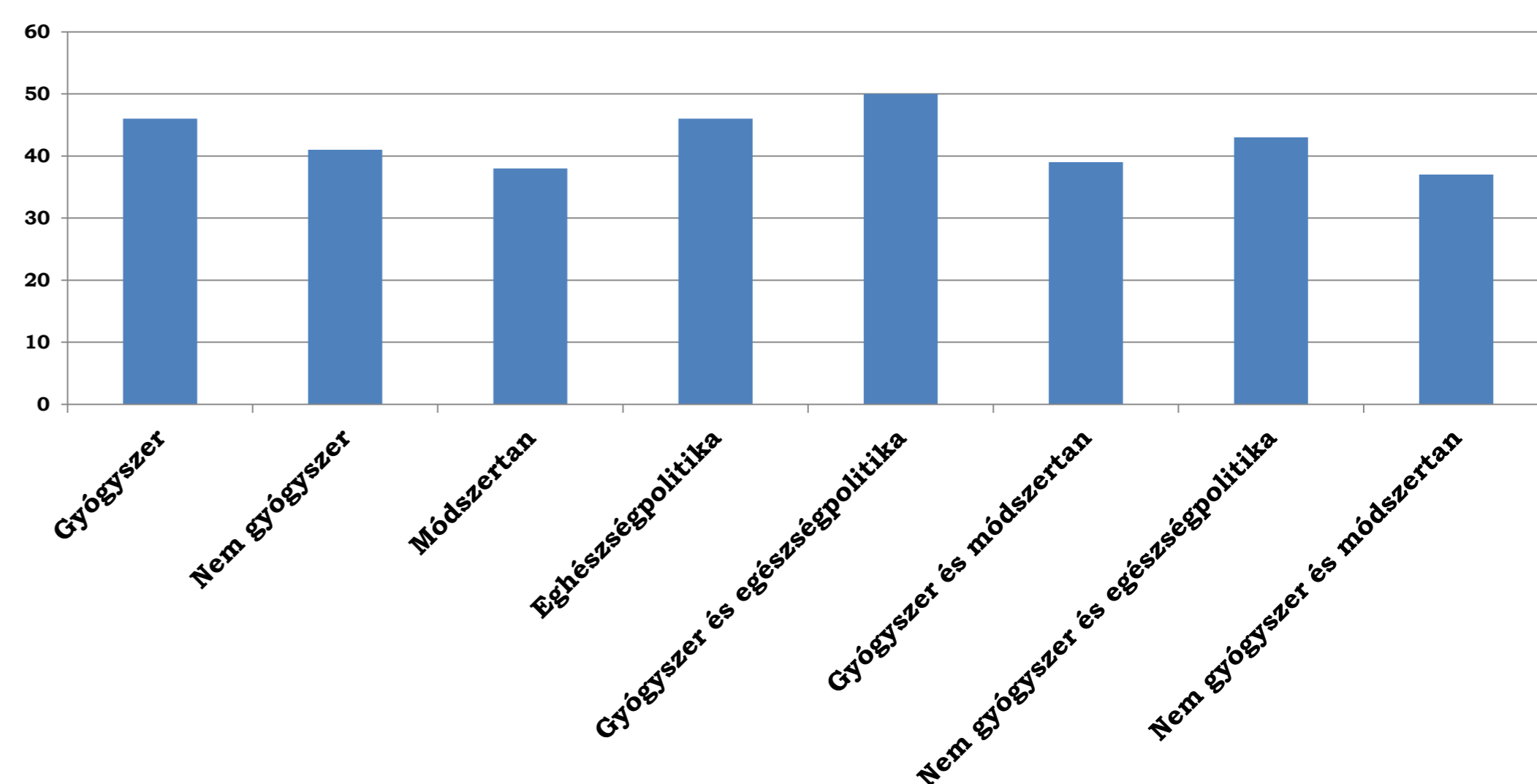
2. ábra: Vitafórumok éves összlátogatottsága (2007-2012)

Az ülések témáit tekintve vegyesen fordulnak elő egészségpolitikai tárgyú és az egészség-gazdaságtan módszertanával kapcsolatos megbeszélések. A vizsgált előadások közül az előbbi kategóriába a vitafórumok 57%-át, míg utóbbiba 43%-ukat soroltuk. A másik választott ismérvünk az volt, hogy a vitafórum témája gyógyszerrel kapcsolatos volt-e – ez a vizsgált előadások 30%-ára volt igaz.

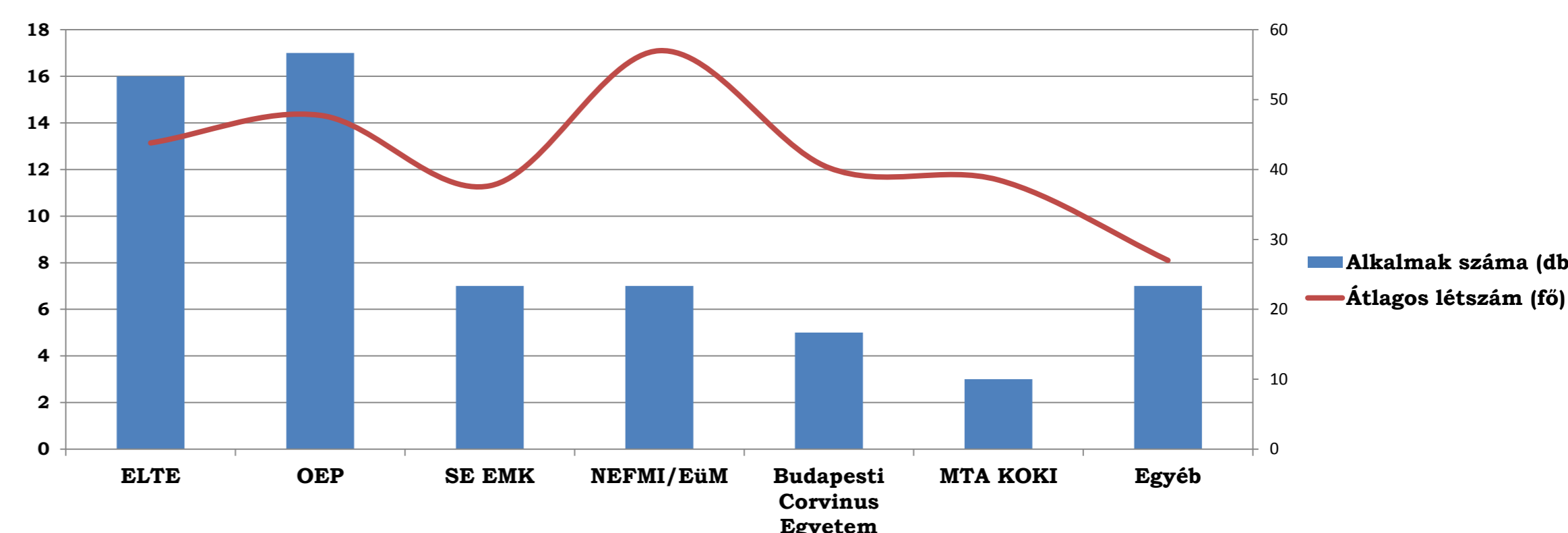
A látogatottság a témák tekintetében nem mutat számottevő szórást, de általánosságban kimutatható, hogy az egészségpolitikai aktualitásokat feldolgozó alkalmak valamivel több látogatót vonzottak, mint a módszertani témák (46 vs. 38 fő) (3. ábra). Ugyanígy elmondható, hogy a gyógyszerekkel kapcsolatos előadások népszerűbbek az egyéb témáknál (46 vs. 41 fő). Nem meglepő ezek alapján, hogy a legkedveltebb témát a gyógyszerekkel kapcsolatos egészségpolitikai aktualitások jelentették; ezek átlagos látogatottsága 50 fő volt.

3. ábra: Ülések átlagos látogatottsága az egyes témák alapján (fő)

Megvizsgáltuk továbbá, hogy az ülések látogatottságát mennyiben határozta meg az ülés helyszíne (4. ábra). Ezzel kapcsolatban azt találtuk, hogy az Egészségügyi Minisztérium (illetve Államtitkárság) épületében rendezett vitafórumok vonzották a legnagyobb hallgatóságot, amit – sorrendben – az OEP-ben és az ELTE-n szervezett előadások követték. Feltételezésünk szerint azonban az eltérés elsősorban nem a helyszínek, hanem a feldolgozott témának tulajdonítható, hiszen az ülések helyszínválasztása gyakran igazodik az előadó személyéhez, és végső soron az előadás témájához.

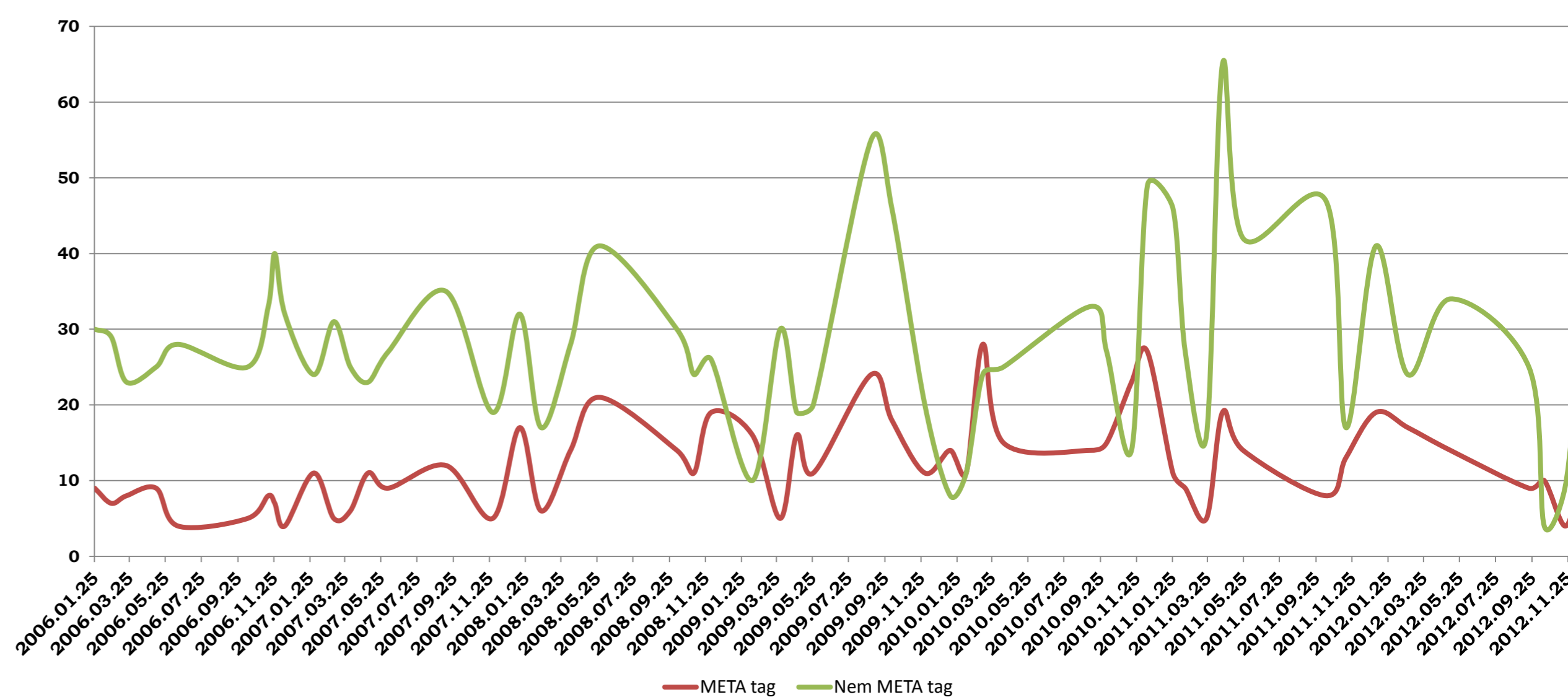
4. ábra: META ülések helyszíneinek átlagos látogatottsága és ülések száma az adott helyszínen

Végezetül megvizsgáltuk azt is, hogy az ülések látogatói között milyen arányban fordulnak elő META tagsággal rendelkező és nem rendelkező tagok. Ahogy az 5. ábrán látható, többségében a résztvevők nem rendelkeznek tagsággal, előfordult olyan alkalom is, amikor az ülés résztvevőinek közel 70%-a META tagsággal nem rendelkező érdeklődő volt.

Az Ifjúsági és Hallgatói státuszú tagok is igen aktívak, több olyan META ülés is volt, ahol részvételi arányuk meghaladta az 50%-ot az összes jelenlévő arányában.

5. ábra: META ülések látogatottsága tagsági státusz alapján (2006-2012)

Konklúzió

Vizsgálatunk eredményei alapján elmondható, hogy a Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság tagsága megalakulása óta folyamatosan nőtt, ami öröndetes jelenség a Társaság szempontjából. A META üléseken feldolgozott témák – a részvételi adatok alapján – jellemzően találkoznak a tagság (és az érdeklődők) elvárásaival. Ugyanakkor az is jól látható, hogy az ülések iránt érdeklődők jelentős része nem rendelkezik aktív tagsággal – az ő célzottabb megszólításuk és tagságba történő bevonásuk fontos feladat a Társaság további fejlődésének szempontjából.

Szintén fontos stratégiai feladatot jelent a tagságban egyre nagyobb részarányt kitevő fiatal egészségügyi közgazdászok (és azon belül a hallgatói státuszú tagok) részvételének serkentése a havi üléseken. Ennek záloga lehet, ha a jövőbeni ülések témáinak megválasztásakor jelen vizsgálat eredményeit figyelembe vesszük, és a tagság érdeklődésére leginkább számot tartó program-mixet állítunk össze.